

TÜRKİYE İŞÇİ PARTİSİ

KADINLAR TEŞKİLATI

(Merkez Yürütme Kurulunun 13.6.1964 tarih ve 27 sayılı toplantısında 22/2 sayılı kararla kabul edilmiştir)

G İ R İ Ő

1. T.İ.P. kadın erkek farkı gözetmeksizin bütün üyelerin, Parti Programı ışığında parti faaliyetlerinde beraber kardeşçe çalışmalarını sağlamayı amaç bilir . Bununla beraber,bugünkü özel toplum şartları ve kadının toplumdaki özel durumu dolayısıyla kadın yurttaşlarımızın politik-sosyal eğitimini sağlamak ve onları Partiye kazandırmak için ayrı bir teşkilatın gerekli olduğu kanısındadır, şöyleki :

1 - Kadınlara seçme ve seçilme hakkı tanındığına göre kadınlarımız memleketin mahallî kamu işlerinde ve genel siyaset hayatında çok etkili bir rol oynayacak durumdadırlar . Bugün seçilme hakkından pek yararlanamamakla beraber,kullandıkları oylarla seçimlerin sonuçlarını tayin edebilecek kuvvete sahiptirler. Ne var ki, genellikle siyasî eğitimden yoksun olan halkımız içinde kadınlarımız, siyasî bilinç ve bilgiden en yoksun olan bir zümredir . Kadının aile müessesesi içindeki yeri onu kamu hayatından ve işlerinden uzak tutmakta, aile hayatı bütün dikkatini ve vaktini aldığından memleket işleriyle pek ilgilenememesi sonucunu doğurmaktadır. Oysa oyların yarısına sahip olan kadınlar memleket siyasî hayatında potansiyel bir güçtür . Bu güç henüz potansiyeldir, çünkü kadınları oylarını, çoğu zaman kendi düşünce ve iradelerine göre değil eşinin veya ailede nüfuzlu kişinin iradesine göre kullanmaktadır .

2 - Dinî âmiller kadının kamu hayatından tecridini daha da kuvvetlendirmekte, onun toplumda ve erkekler karşısında bağımlı halde kalmasına sebep olmaktadır . Küçük şehirlerde ve kasabalarda hatta büyük şehirlerin bile bir çok kalabalık semtlerinde kadınların erkeklerle birarada toplantılara katılmaları, serbestçe Partiye girip çıkmaları imkânsız değilse bile çok güçtür .

3 - Tarımda kadın emeği büyük yer tutar. Geleneksel tarım ekonomisinde kadın temel üretici unsurdur, modernleşmiş tarım işletmelerinde de kadın çoğu zaman eşinin yanısıra tarım işçisi olarak çalışır. Fakat köylü kadın ailede ve köy topluluğunda üretimdeki bu önemli yerine uygun bir mevki almaz. Beri yandan, sağlık şartlarının kötülüğü ve sağlık hizmetlerinin eksikliği yüzünden köylü kadın gerek hamileliği süresince, gerekse doğum sırasında ve doğum sonrasında gerekli ihtimamı görmez . Küçük çocukların bakımında da aynı geri, ihmal edilmiş şartlar mevcuttur. Bu yüzden doğumlarda ölüm kadınlar için büyük tehlikedir ve küçük çocuk ölümü çok yüksektir .

4 - Şehirlerde ise bir taraftan para ekonomisine girişin, ticaret, sanayi ve bankacılık faaliyetlerinin artması, diğer taraftan hayat pahalılığının durmadan yükselmesi sonucu kadınlar da gittikçe çalışma hayatına katılmaktadır . Bu durum, özellikle evli kadınların hayat şartlarını çok zorlaştırmaktadır. Kadın, hem dışarıda ekme parası kazanmak, hem de ev kadınlığı ve annelik görevlerini yerine getirmek gibi gıfte yük altında kalmaktadır . Memleketimizin sanayileşmesi arttıkça, ekonomik ve kültürel kalkınma gerçekleştikçe kadının çalışma hayatına ve genellikle kamu faaliyetlerine katılması da artacağından, kadının bu gıfte yükünü hafifletecek ve böylece aile hayatının daha ahenkli geçmesini ve çocukların daha iyi yetiştirilmesini sağlayacak tedbirleri almak devletin görevleri arasında yer alacaktır .

Yukarıdaki kısa tahlilden sonra açıkça anlaşılıyor ki, kadının toplumda özel bir durumu ve duruma özgü meseleleri vardır. Bu bakımdan kadın yurttaşlarımızı eğitmek, uyarmak ve partiye üye olarak kazanmak, onları yurt işlerinde söz ve karar sahibi hale getirebilmek özel bir çaba gösterilmesini gerektirmektedir. Bir Kadınlar Teşkilatının kurulması bu gerekçeye dayanmaktadır .

A M A Ç L A R

Madde 1 - Yukarıda belirtilen gerçekler gözönünde tutularak kurulan T.İ.P.Kadınlar Teşkilatı faaliyetlerini aşağıdaki amaçların gerçekleştirilmesine yöneltilir :

a) Türk kadınlarını yurttaşlık görevlerinin bilincine vardırmak, kamu işleri ve faaliyetleri ile ilgilendirmek ve onların kamu hayatına katılmalarına çalışmak. Kanunlar bakımından sahip oldukları siyasî ve sosyal hakları fiilen, bilinçle kullanır hale getirmek .

b) Kadınların haklarını korumak, savunmak ve bu hakların fiilen gerçekleşmesini sağlamak üzere kanunî, demokratik yollardan mücadele etmek .

c) Partiye kadın üye kazanmak, Parti Programı ışığında onları politik bakımdan eğitmek ve parti kademelerinde ve işlerinde görev almalarını sağlamak .

d) Aile içinde ve iş hayatında kadının mevkiini yükseltmek, eşitliğini sağlamak; ailede, çocukların yetiştirilmesinde kadını daha etkili ve bilgili kılmak; iş hayatında eşit emek için eşit ücret kaidesinin gerçekleşmesine çalışmak .

Madde 2 - Görevler : Bu amaçları gerçekleştirmek üzere T.İ.P.K. Teşkilatı aşağıdaki faaliyetleri gösterir :

A) Üye kaydetmek üzere devamlı ve sıkı bir kampanya yürütmek .

B) Kadın mahalle ve işyeri temsilcileri vasıtasıyla kadın çevrelerinde Partiyi ve Programını, faaliyetlerini tanıtmak. Çevredeki kadınları guruplandırmak ve bunların herbiriyle temas kurmak ve teması devam ettirmek. Bu guruplar şunlar olabilir :

a) Ev kadınları

b) İşyerlerindeki işçi kadınlar

c) Bürolarda çalışan kadınlar

d) Serbest meslek erbabı kadınlar (doktor, avukat, mühendis v.b.)

e) Öğretmenler (Öğretmenler Partiye üye olamazlarsa sa da siyasî olmıyan, kültürel faaliyetlere katılabilirler ve çevreyi tanımakta, özellikle çocuk ve genç kızlarla ilgili meselelerde Partili arkadaşlara yardımcı olabilirler)

f) Köylü kadınlar .

g) Parti binalarında kadınlar için toplantılar, konferanslar, kurslar tertiplemek .

D) Gelir sağlamak amacıyla temsil, konser, eğlence gibi sosyal faaliyetlerde bulunmak .

E) Kadın haklarını savunma yolunda gerektiğinde miting, yürüyüş, kapalı salon toplantıları yapmak (ilgili T.İ.P.organlarının izniyle) .

F) Resmî ve özel müessese ve makamlar nezdinde kadın üyelerinin haklarını savunma amacı ile teşebbüslerde bulunmak (ilgili Parti organının izniyle) .

G) Çevredeki kadın teşekkülleriyle temas kurmak ve onların faaliyetleri içine giren, Partinin de destekliyebileceği ortak meseleler üzerinde işbirliği yapmak .

H) Partili üyeler vasıtasıyla partili olmayan kadınlar arasında politik nitelikte olmıyan dernekler kurulmasına çalışmak, kurulacak olanlara yardım etmek .

K U R U L U Ş

Madde 3 - TİPKT, Türkiye İşçi Partisinin teşkilatı olan il ve ilçelerde, parti ana kademesine bağlı olarak kurulur . İlk kuruluş bağlı olacağı parti ana kademesinin onayı ile geçici yönetim kurulu olarak yapılır. Kuruludan sonraki altı ay içinde ilerideki hükümlerle belirtilecek toplantıda asıl yönetim kurulu seçilir .

Madde 4 - İlçe Yönetim Kurulu 3-5 üyeden meydana gelir. Yedek üye sayısı 3'tür .

İlçe Yönetim Kurulu,bağlı olduğu parti ilçe kongresinin yapıldığı tarihten sonraki bir ay içinde,İlçe Kadınlar Koluna kayıtlı üyelerin iştirâkiyle yapılacak toplantıda değildir . Bu toplantıda İl Yönetim Kurulu seçimine katılacak delegeler ve yarı sayısındaki yedekleri de seçilir .

TİPKT İl Yönetim Kurulu kendine bağlı ilçelerin toplantılarından önce kaç üyeye bir delege seçileceğini kararlaştırır ve kendine bağlı ilçelere duyurur . Şu kadar ki,delege sayısı,10 üyeye bir delege oranından ve bağlı ilçeler delegelerinin toplam sayısı 100'den daha çok olamaz .

Madde 5 - İl Yönetim Kurulu 5-7 üyeden meydana gelir. Yedek üye sayısı 2'dir

İl Yönetim Kurulu,bağlı olduğu Parti İl Kongresinin yapıldığı tarihten sonraki bir ay içinde, o ile bağlı TİPKT İlçe Yönetim Kurulları başkanları,İlçeler delegeleri ve TİPKT İl Yönetim Kurulunun iştirâkiyle yapılacak toplantıda seçilir . Bu toplantıda ayrıca Merkez Yönetim Kuruluna seçimine katılacak delegeler ve yarı sayısındaki yedekleri de seçilir .

TİPKT Merkez Yönetim Kurulu,illerin toplantılarından önce kaç üyeye bir delege seçileceğini kararlaştırır ve illere duyurur. Şu kadar ki,delege sayısı,50 üyeye bir delege oranından ve bütün iller delegelerinin toplam sayısı 250'den daha çok olamaz .

Madde 6 - Merkez Yönetim Kurulu 7-9 üyeden meydana gelir. Yedek üye sayısı 4'tür .

Merkez Yönetim Kurulu,Parti Büyük Kongresinden sonraki üç ay içinde,TİPKT İl Yönetim Kurulları başkanları,iller delegeleri ve Merkez Yönetim Kurulunun iştirâkiyle yapılacak toplantıda seçilir .

Madde 7 - TİPKT'nın bağlı olduğu Parti kademesinin başkan ve yönetim - veya yürütme - kurulu üyeleri bu toplantılarda hazır bulunurlar. Ancak oylamaya katılamazlar .

G E N E L H Ü K Ü M L E R

Madde 8 - Her kademedeki TİPKT yönetim kurulları,kendi üyeleri arasından bir başkan,yazışma işlerini düzenleyecek bir sekreter ve hesap işlerini düzenleyecek bir sayman seçerek görev bölümü yaparlar .

Bütün kademelerdeki yönetim kurulları,yenisi seçilinceye kadar görevine devam eder .

Madde 9 - Bu yönetmeliğin 3.maddesinde yazılı görevleri yerine getirmek için her kademedeki TİPKT yönetim kurulu üçer aylık çalışma programları ve bütçesini hazırlıyarak bağlı olduğu Parti kademesi Yönetim Kurulunun onayına sunar ve onaydan sonra uygular. Lokalleri dışındaki veya kol üyesi olmayan kadınları da kapsıyan bütün faaliyetlerinde bağlı olduğu Parti kademesi Yönetim Kurulunun ayrıca onay ve deneti altındadır .

Madde 10 - Parti Tüzüğüne ve Yönetmelik hükümlerine aykırı davranan veya çalışmayan TİPKT Yönetim Kurulu,bağlı olduğu Parti kademesi Yönetim Kurulu kararıyla isten çekilir. Yerine,4. madde gereğince geçici bir Yönetim Kurulu kurulur . Bu geçici kurulun görevi yeni seçime kadar devam eder .

Madde 11 - TİPKT'nın çalışmalarının gerektirdiği her türlü ödenek,bağlı olduğu Parti kademesi bütçesinden sağlanır .

TİPKT'nın bu Yönetmeliğin 1. ve 2.ci maddelerinde belirtilen kendi amaç ve faaliyetlerinden ve kendi üyelerinin bağışlarından sağlanacak paralar,öncelikle bu kurulların masraflarına karşılık tutulmak üzere,Parti kademeleri hesabına alınır .

Bu gelirlerin ve Parti kademeleri tarafından verilen ödeneklerin bir hesabını da TİPKT Yönetim Kurulu tutar .

TİPKT,bu gelirlerin Parti tüzüğünde yazılı diğer gelirlerin artırılmasına çalışmakla ödevli ve yükümlüdür .

Madde 12 - TIPKT Merkez Yönetim Kurulu, bütün Kadınlar Teşkilatı'nın çalışmalarını düzenleme ve denetlemeye yetkili olduğu gibi TIPKT'nin her üst kademesi de bir alt kademesinin çalışmalarını düzenleme ve denetlemeye yetkilidir .

Madde 13 - Bu Yönetmelikte açıkça belirtilmeyen bütün hallerde Parti tüzüğü'nün benzeri hükümleri uygulanır .

Geçici Madde : 1 - Bu Yönetmeliğin teşkilata yayımından itibaren bir ay içinde TIPKT., kuruldukları il ve ilçelerde bu yönetmelik hükümlerine uydurulacak ve Parti Hademeleri Yönetim Kurulları kendi çevrelerinde bunu sağlayacaktır .

Geçici Madde : 2 - Yönetmeliğin yayımından itibaren iki ay içinde bu Yönetmeliğin 4.ve 5.maddeleri uyarınca TIPKT ilçe ve il toplantıları yapılacak ve TIPKT'nin kurulduğu bütün illerin toplantıları tamamlandıktan sonraki bir ay içinde bu Yönetmeliğin 6.maddesi uyarınca TIPKT Merkez Yönetim Kurulunun seçimi toplantısının yapılması sağlanacaktır .

-----oOo-----

TÜSTAV ARŞİVİ
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ